

РЕШЕНИЕ

№ 372

гр. Карлово, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КАРЛОВО, Ш-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Дарина Ил. Попова

при участието на секретаря Кристина Р. Шахънска
като разгледа докладваното от Дарина Ил. Попова Гражданско дело №
20235320101269 по описа за 2023 година

ПРОИЗВОДСТВОТО е по обективно съединени искиове с правно
основание член 139 и чл. 149 от СК.

Ищецът П. М. П. с ЕГН ***** от село Д., община К., област П.,
ул. *** твърди, че е нетрудоспособен поради преклонната си възраст и поради
следните заболявания: *****, констатирано с Експертно решение на
ТЕЛК № *** г., с което му била направена оценка на работоспособността
100% ВСУ без чужда помощ, бил трудно подвижен. Не притежавал
имущество.

Къщата, в която живеел била собственост на ответника В. П. П.,
който притежавал 1/6 ид. част от поземлен имот (УПИ ***), ведно с
построената в имота масивна жилищна сграда, ведно с гараж, ведно със
селскостопанска постройка с навес ведно с всички подобрения, приращения и
трайни насаждения в имота и на ответника М. П. П. с ЕГН *****, който
притежавал 5/6 ид. част от поземлен имот (УПИ ***), ведно с построената в
имота масивна жилищна сграда, ведно с гараж, ведно със селскостопанска
постройка с навес ведно с всички подобрения, приращения и трайни
насаждения в имота. Двамата собственици били синове на ищеца и тези
обстоятелства се установявали от препис- извлечение от акт за смърт,
издаден въз основа на акт за смърт № *** г., удостоверение за наследници
изх. № 285 от 10.02.2020 г. и нотариален акт за дарение на недвижим имот
№186, том I, рег. № 2289, дело № 153 от 2022 г.

Ищецът отдал под наем поземлен имот № ***, с площ от 0.700 дка,
находящ се в землището на село Каравелово, община К., област П., в
местността „С.“, представляващ нива, и поземлен имот № ***, с площ от
1.502 дка, находящ се в землището на село Каравелово, община К., област П.,

в местността „Н.К.“, представляващ нива, като наемната цена от двете ниви получавал в земеделска продукция в размер на 40 кг зърно на декар. Няма друг имоти, с които да разполага и да се издържа от тях по някакъв начин.

Средствата, които били необходими за неговата издръжка, били в размер на 1 400.00 лева месечно, разпределена между двамата му сина, като в сумата се включвали разходите за храна, отопление, електроенергия, вода, лекарства, от които освен по здравна каса му били необходими и добавки, с които поддържал здравословното си състояние и които били много скъпи, но необходими, предвид възрастта му. В момента ищецът бил на 87 години, имал нужда от наемане на човек, който да се грижи за него и да поема домакинските задължения. Бил вдовец от *** г. От брака си с Т.В. П.а, починала на *** г., имал две деца, двамата ответници. Същите не осигурявали в пари или в натура никаква част от посочените средства за задоволяване на нуждите му. От както починала съпругата му, не можел да се грижи сам за себе си, поради което му било необходимо да наеме жена, която да се грижи за него и да върши цялата домакинска работа. Посочената сума му била необходима в пълния ѝ размер всеки месец.

Ответникът В. П. П. имал възможност да осигурява исканата от ищеца издръжка в пълния ѝ размер, тъй като разполагал със собствено жилище, находящо се в гр. К. на ул. „***“, същият има двама пълнолетни сина, П. В.ов П. и Т. В.ов П., които работели и се издържали сами. Освен това ответникът бил трудоспособен и работел по трудово правоотношение като учител в село В., като доходите му от тази дейност, предполагал, че възлизали приблизително на 1 500.00 лева месечно.

Ответникът М. П. П. имал възможност да осигурява исканата издръжка в пълния ѝ размер, тъй като живеел и работел в А..

Размерът на пенсията на ищеца възлизал на 467 лева месечно, и освен всички гореописани разходи и лекарствата по здравна каса, му били необходими и допълнителни добавки, които трябвало да пие, по вид и цена, както следва: В. – добавка, която допринасяла за кръвообразуването в организма с цена от 100 лева за опаковка, като опаковката стигала за два месеца; F14 + - хранителна добавка за кости и стави на цена 60 лева за 30 сашета, необходими за един месец; лекарствата по рецептурна книжка възлизали на стойност 50 лева месечно.

МОЛИ съда да постанови решение, с което:

- осъди В. П. П. с ЕГН ***** да му заплаща издръжка в размер на 700 лева месечно, считано от предявяване на иска 21.07.2023 г. до окончателното плащане, както и издръжка за минало време в размер на 8400 лева за една година назад, за периода от 21.07.2022 г. до предявяване на иска;

- осъди М. П. П. с ЕГН ***** да му заплаща издръжка в размер на 700 лева месечно, считано от предявяване на иска 21.07.2023 г. до окончателното плащане, както и издръжка за минало време в размер на 8400 лева за една година назад, за периода от 21.07.2022 г. до предявяване на иска.

Ответникът В. П. П. с ЕГН ***** от град К., община К., област П., ул. „***“ оспорва иска. Ответникът счита, че баща му не е от кръга на лицата, които имат право на издръжка съобразно чл. 139 от СК. В този текст било записано, че право на издръжка имат лицата, които са нетрудоспособни и не могат да се издържат от имуществото си. Двете предпоставки били дадени кумулативно. В исковата молба било записано, че баща му е на 88

години и било естествено на тази възраст да е нетрудоспособен. Записано било обаче, че получава пенсия в размер на 467 лева. Тоест не била налице втората предпоставка на чл. 139 от СК и баща му не отговарял на законовите изисквания за търсене и получаване на издръжка. Питал колко хора в Б. живеят с такъв размер на пенсията и то в градовете, където животът бил по-скъп, а баща му живеел на село. Баща му живеел в жилище в село Д., в което ответникът бил съсобственик с 1/6 идеална част, останала му като наследство от майка му, но той не искал от баща си да му плаща наем за това, че ползва за живеене негова собственост. Твърди, че баща му е разполагал с пари, имоти и имущество в количество, което е било в съС.ие да му осигури живота да неговия край, но умишлено се лишил от него, за да води настоящото дело. Мотивите в тази насока били следните: баща му притежавал другите 4/6 идеални части от имота в село Д., в който живеел сега и го описал в исковата молба. През 2022 г., без негово знание прехвърлил на брат му М. тези части, като не помислил, че му трябват пари, защото надарил брат му и не получил за имота каквито и да било средства. Не поискал от брат му каквито и да било облаги, в това число и издръжка, но си запазил правото на ползване пожизнено и безвъзмездно. Това било сторено с нотариален № 186, том I, рег. №2289, дело 153/23.06.2022 г. на *** Р.К., гр. К.. За да остане баща му без недвижима собственост, прехвърлил на брат му всичко, което притежавал като недвижими имоти. В това число и ниви. През 2021 г. на 23.08. с нотариален акт № 123, баща му купил магазин с площ от 19.50 кв.м в район „Ц.“ на гр. П. по пазарни цени. Имотът купил от непознати хора и нямало как сделката да е сключена по непазарни цени. Тоест ищецът имал налични пари, които можели да му стигнат и осигурят живота дълги години напред. След като купил магазина, ищецът надарил с него брат му, като за това бил съставен и регистриран нот. акт № 061, том II, рег.№ 14861, дело 232 от 04.11.2021 г. на *** М.З.-П.. Отново ищецът не поставил никакви условия, включително и такова за издръжка. Само данъчната оценка на дарения магазин възлизала на 27 804.20 лева, а пазарната оценка на същия имот в гр. П. била в размер на около 50 000 евро като се имало предвид местоположението и предназначението му. Тази сума можела да гарантирала живота на баща му докато е жив. Счита, че човек, който е в крайна нужда, не дарява без никакви условия недвижими имоти, доходите от които биха му осигурили живота. Вместо да дарява магазина, баща му можел да го отдава под наем и да получава от него доходи. През 1991 г. родителите му продали на брат му първи етаж от къща и 1/2 идеална част от дворно място от 359 кв.м, в което била построена къщата, намираща се в гр. К. срещу задължение М. П. П. да гледа продавачите в случай на болест или старческа немощ. Да ги издържа, доставяйки им храна, дрехи, отопление, осветление и всичко необходимо за преживяването им с цел да им осигури един спокоен и сносен живот докато са живи. Това станало с нот. акт № 15, том IV, дело 1016 от 06.12.1991 г. на Карловски районен съдия. Сега бил жив само баща му и за брат му М. било по-лесно да изпълнява задълженията си по договор. Отбелязва, че баща му си запазил правото да ползва прехвърления имот пожизнено и безвъзмездно, но не го ползвал. Описаното по-горе било видно от нотариалните актове които представя. В момента обаче баща му не търсел изпълнение на това задължение от брат му, а търсел издръжка от двамата поравно. Счита, че баща му се е лишил от собственост само и единствено за да заведе настоящото дело, в което да се представи като безимотен и нямаш възможност да осигури живота си. Видно от представените документи, това

не било така. Очевидно брат му М. бил любимецът на родителите им, и в частност на баща им, щом той, без знанието на ответника и без да търси нищо от брат му, му прехвърлил всички тези имоти. В момента обаче не търсел издръжка само от брат му, който бил задължен по нотариален акт, а и от морална гледна точка с оглед всички недвижими имоти, които получил от баща му. А с доходите от тези имоти, баща му можел да си осигури прекрасни старини с доходи доста над средните за страната. Тоест всички тези прехвърляния на имоти били направени умишлено, за да се лиши баща му от собственост, след което да търси издръжка от ответника.

Интересен бил размерът на издръжката от 1400 лева, към които щели да се прибавят и парите от пенсията на баща му, или общия му чист доход щял да стане около 1900 лева месечно. Доход, за който можели мечтаят много работещи българи, получаващи минимална работна заплата или минимална пенсия. Впрочем размерът на дохода от 1900 лева, надхвърлял размера на средната работна заплата в Б..

Подозирал, че баща му си е направил сметка, след като бъдат осъдени с брат му да му плащат всеки по 700 лева, то той да търси тези пари само от ответника, но не и от брат му. Вероятно пресметнал, че ако ответникът В. П. му плаща 700 лева месечно, и той получава пенсия в размер на 467 лева, то ще получава месечен доход от 1167 лева, които биха му осигурили прекрасен живот в с. Д.. Този доход щял да се увеличи след като пенсията на баща му се увеличи от тази година по швейцарското правило, както решили народните представители.

По отношение на твърдението, че баща му е обявен за нетрудоспособен с решение на ТЕЛК заявява, че това е така, но не му трябвала чужда помощ. Той сам можел да се обслужва, както го правел и сега, и живеел с този размер на пенсията от момента на смъртта на майка му. Разговаряли с него по темата, че искал някой да му помага. Ответникът му предложил да му осигурят социален асистент от общината. Ищецът категорично отказал, защото не искал някой да ходи при него за няколко часа, искал жена, която да е при него 24 часа. Този разговор провели веднага сред смъртта на майката на ответника. През месец април същата година – 2020, баща му си намерил жена от село Р. на име Д.. Ответникът не знаел нищо друго за нея. Първоначално той ходел при нея и живеели половин седмица в с. Р., а после се връщали в Д., където живеели през останалата част от седмицата. Тази жена изтърпяла баща му около 2 месеца и си отишла, защото той се държал грубо с нея и я обиждал. Самата жена съобщила на ответника по телефона този факт. В гаража в двора в с. Д., където живеел баща му, се намирал автомобил с рег. № ***, като за ответника било неизвестно чия собственост е този автомобил и дали баща му го управлява. След като жената напуснала баща му, той живеел сам и се самоиздържал. Видно от представените Нотариални актове, извършвал сделки и се освобождавал от собственост без да търси паричната им равностойност. Бил достатъчно здрав и самостоятелен най-малко на два пъти да ходи до гр. П. за да прави огледи, да купи магазин и после да го продаде. Бил длъжен да присъства лично при изповядване на сделките и го правил. Тоест нямало как да твърди, че е немошен и не може да се грижи за себе си.

МОЛИ съда да постанови решение, с което отхвърли иска като неоснователен. Претендира деловодни разноски.

Ответникът М. П. П. с ЕГН ***** от град К., община К.,

област П., ул. „***“ оспорва иска по размер.

От събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори и се установява от служебно изготвената справка в НБД „Население“, че ищецът и ответниците са баща и децата му. Установява се от представените препис-извлечение от акт за смърт и удостоверение за наследници, че Т. П.а, бивш жител на град К. е починала на *** г. като е оставила наследници по закон – съпруга си, ищец по делото и двете си деца, ответниците.

Не се спори и се установява от представените по делото рецептурна книжка, копие от електронни рецепти, експертно решениена ТЕЛК, епикриза, две броя медицински протоколи на ЛКК, три броя амбулаторни листове, етапна епикриза, че ищецът страда от полиартроза, неуточнена, определени са му 100% вид и степен на увреждане без чужда помощ, посочени са и други заболявания – ***. От писмо на Община К. се установява, че ищецът е заявил желание за личен асистент чрез механизъм „лична помощ“ по Закона за личната помощ. Същият е ползвал услугата „домашен социален патронаж“ през месец февруари 2023 г. и считано от 15.06.2023 г. до момента на изготвяне писмото. Установява се, че ищецът получава социална помощ почл. 70 от ЗХУ, като за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. помощта е била в размер на 28.91 лева месечно, през периода от 01.01.2023 г. до 31.03.2023 г. – по 35.28 лева месечно, а считано от 01.04.2023 г. – по 126 лева месечно. През м. август 2022 г. са му били изплатени помощи в размер на 635.55 лева. Ищецът ползва безплатен винетен стикер от м. април 2023 г. От писмото от НОИ, ТП П. се установява, че ищецът получава месечна пенсия за осигурителен стаж и възраст в размер на 523.04 лева и добавка по чл. 84 от КСО в размер на 138.61 лева, или в общ размер – 661.65 лева.

Не се спори, че ищецът живее в жилище в село Д., на ул. 4-та № 38. По делото е представен нот. акт № 1, том II, дело № 481/1971 г. и нот. акт № 5, том I, дело № 38/1964 г., че, за право на собственост на недвижим имот в село Д., като не се спори, че това е жилището на ищеца. С договор за дарение на недвижим имот, сключен с нот. акт 180 том I рег. № 2289 дело № 153/2022 г. на *** Коновска ищецът е дарил на ответника М. П. 4/6 ид. части от жилището си в село Д.. С договор за наем на земеделска земя от 24.04.2019 г. ищецът е отдал под наем два поземлени имота в землището на село Каравелово с обща площ 2.202 дка, при наемна цена 40 кг.зърно на декар годишно. От представените справки от Агенция по вписванията не се установяват данни за недвижими имоти, собственост на ищеца, извън двата посочени земеделски имота. Установява се от справката по поименната партия на ищеца, представена от ответника, че на 23.08.2021 г. ищецът е придобил по силата на договор за покупко-продажба недвижим имот – самостоятелен обект, предназначен за търговска дейност в град П.. Същият имот е дарил на сина си М. П. на 04.11.2021 г. С договор за прехвърляне на недвижим имот срещу задължение за издръжка и гледане, сключен с нотариален акт № 15, том II, нот. дело № 1016/1991 г. по описа на КрлРС, ищецът и съпругата му са прехвърлили на сина си М. П. П. първи етаж от къща, отприземен етаж – три избени помещения от южната страна, 1/2 ид. част от общите части на сградата и 1/2 идеална част от дворно място от 359 кв.м, в което била построена къщата, намиращо се в гр. К. срещу задължение М. П.

П. да гледа продавачите в случай на болест или старческа немощ, да ги издържа, доставяйки им храна, дрехи, отопление, осветление и всичко необходимо за преживяването им с цел да им осигури един спокоен и сносен живот докато са живи, и при условието, че продавачите си запазват правото на ползване върху имота докато са живи. По делото е представена епикриза на ответника В. П., от която се установява, че същият е лекуван от 14.08.2023 г. до 18.08.2023 г. във връзка със заболяване – световъртеж от централен произход. В епикризата се сочи, че ответникът страда и от следните придружаващи заболявания – *** (***) ***.

В показанията си св. Асенов сочи, че познава ищеца от 20 години и през последните той често му се обаждал за помощ – за рязане на асма, пазаруване. Никой не помагал на ищеца, единият му син живеел в А., идвал при баща си преди 2-3 месеца, а втория свидетелят не виждал от години. Никой не живеел при ищеца, нямало жена, която да се грижи за него, не виждал да го посещават социални работници.

В показанията си св. П., син на ответника В. П. и внук на ищеца сочи, че дядо му живее сам в село Д. след смъртта на баба му преди 3 години, никой не се грижи за него, не е искал личен асистент. Доколкото на свидетеля било известно, неговите родители предприели действия по осигуряване на личен асистент на дядо му, но той отказал, защото не му трябвал човек за 2-3 часа, а жена, която да е поС.но при него. Свидетелят не поддържал контакт с дядо си, не го виждал след смъртта на баба си и не знаел при какви условия живее. Чичо му от 12 години живеел в Л., свидетелят не знаел дали му оказва някаква помощ, чичо му си идвал в Б. два пъти годишно. Доколкото знаел, баща му и чичо му не контактували помежду си. Не знаел кой плаща сметките на дядо му след смъртта на баба му.

Въз основа на така установената и възприета фактическа обстановка, съдът прави следните изводи от правна страна:

Задължението за издръжка е обусловено от наличието семейна връзка – в случая кръвно родство, а в Семейният кодекс са определени условията и предпоставките, при които се поражда, променя или погасява. Съгласно разпоредбата на чл. 139 от СК, право на издръжка има лице, което е неработоспособно и не може да се издържа от имуществото си като двете предпоставки следва да са налице кумулативно. В разпоредбата на чл. 140 ал.1 от СК е установен редът на лицата, от които може да се търси издръжка, като на първо място това са децата и съпругът. Безспорно ищецът няма съпруга, същата е починала преди 3 години, и съгласно установения в чл. 140 ал.1 от СК ред, следва първо да търси издръжка от децата си, т.е. ответниците са пасивно легитимирани да отговарят по иска за издръжка на баща си.

По делото е установено по несъмнен начин, че ищецът е възрастен мъж, към настоящия момент на 88 години, нетрудоспособен поради възраст и заболявания, и този факт не е спорен в процеса и е установен при условията на пълно и главно доказване чрез представените писмени доказателства - медицински документи.

Според съда обаче не е налице втората изискуема по закон предпоставка, при която ищецът има право на издръжка, а именно – да не може да се издържа от имуществото си. Установено е по несъмнен начин, че през 1991 г. ищецът е сключил договор за издръжка и гледане, и по силата на облигационната връзка, ответникът М. П. е задължен да поеме цялостната издръжка и гледане на баща си (за майката това задължение е отпаднало със

смъртта ѝ). Т.е. ищецът разполага с гарантирани от сключения договор грижи и средства за издръжката си, има задължено лице по тази облигационна връзка и не му се следва издръжка на основанията, предвидени в Семейния кодекс. Законът е предвидил и ред за защита на кредиторите интереси при неизпълнение на алеаторен договор в разпоредбата на чл. 87 ал.3 от ЗЗД. Само на това основание искът по чл. 139 и сл. от СК се явява неоснователен и по отношение на двамата ответници, доколкото от гледна точка нуждите на ищеца, същият е гарантиран от сключения алеаторен договор за цялостна издръжка и гледане, а по отношение на ответника М. П. съдът не би могъл да определи издръжка по реда на СК, доколкото същият е задължен безусловно да осигурява цялостната издръжка и всички грижи по отношение на ищеца, и това би била присъдена втора издръжка, извън договорената вече такава. По отношение на ответника В. П., не са налице основанията да се ангажира задължението му за издръжка, доколкото не е налице втората предпоставка, при която същият би я дължал, а именно баща му да не може да се издържа от имуществото си. Поради изложеното, искът и срещу двамата ответници следва да се отхвърли изцяло като неоснователен, без съдът да обсъжда техните възможности да осигуряват издръжка на баща си. Само за пълнота на изложението следва да се отбележи, че ищецът разполага и с друга възможност, във връзка със сключените от него договори за дарение, а именно, да покани надареното лице да му плаща издръжка ведно с последствията от това. Договорът за прехвърляне на недвижим имот срещу задължение за издръжка и гледане е сключен през 1991 г. и е действал и през периода, за който се претендира издръжка за минало време – една година преди предявяване на иска, поради което и този иск се явява неоснователен.

ОТНОСНО разноските:

Ответникът В. П. претендира разноски и такива му се следват на основание чл. 78 ал.3 от ГПК, доколкото ищецът е освободен от държавни такси и разноски по делото, но не и от разноски, които се дължат на другата страна. Следва да се осъди ищеца да заплати на ответника В. П. деловодни разноски в размер на 1300 лева за реализирано адвокатско възнаграждение.

Тъй като в производството по дело за издръжка, ищецът е освободен от държавни такси и разноски, дължимите държавни такси по исковете и разноските за адвокатско възнаграждение на назначения от съда особен представител, следва да се поемат от бюджета на съдебната власт.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковете с правно основание чл. 139 от СК и чл. 149 от СК, предявени от П. М. П. с ЕГН *****, от село Д., община К., област П., ул. *** за осъждането на В. П. П. с ЕГН ***** от град К., община К., област П., ул. „***“ да му заплаща издръжка в размер на 700.00 (седемстотин) лева месечно, считано от предявяване на иска - 21.07.2023 г. до окончателното плащане, както и издръжка за минало време в размер на 8400.00 (осем хиляди и четиристотин) лева за една година назад, за периода от 21.07.2022 г. до предявяване на иска, като НЕОСНОВАТЕЛНИ.

ОТХВЪРЛЯ исковете с правно основание чл. 139 от СК и чл. 149 от СК, предявени от П. М. П. с ЕГН *****, от село Д., община К., област

П., ул. *** за осъждането на М. П. П. с ЕГН ***** от град К., община К., област П., ул. „*** да му заплаща издръжка в размер на 700 (седемстотин) лева месечно, считано от предявяване на иска - 21.07.2023 г. до окончателното плащане, както и издръжка за минало време в размер на 8400.00 (осем хиляди и четиристотин) лева за една година назад, за периода от 21.07.2022 г. до предявяване на иска, като НЕОСНОВАТЕЛНИ.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78 ал.3 от ГПК П. М. П. с ЕГН ***** от село Д., община К., област П., ул. *** да заплати на В. П. П. с ЕГН ***** от град К., община К., област П., ул. „*** деловодни разноски в размер на 1300.00 (хиляда и триста) лева.

ДА СЕ ИЗДАДЕ на *** Р. Г. разходен касов ордер за сумата от 250.00 лева, платими от бюджета на съда за процесуално представителство на ответника М. П. П..

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва от страните пред Окръжен съд Пловдив, на основание чл.315, ал.2 от ГПК в двуседмичен срок, считано от 29.12.2023 г.

К.Ш.

Съдия при Районен съд – Карлово: _____